

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.531/2015/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Donauer Márk Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Donauer Márk ügyvéd, címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a Dr. V. K. jogtanácsos által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű és a Dr. Joó Éva ügyvéd (címe) által képviselt II.rendű alperes neve (címe) II. rendű alperes - amely perbe az I. rendű alperes pernyertessége érdekében a László Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. László György ügyvéd, címe) által képviselt Allianz Hungária Biztosító Zrt. (címe) beavatkozott - ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében az Egri Törvényszék 12.P.20.182/2014/57. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 58. sorszám alatt és a felperes részéről 59. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon a II. rendű alperes részére 127 000 (Százhuszonhétezer) forint, a beavatkozó részére 63 500 (Hatvanháromezer-ötszáz) forint összegű másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 589 000 (Ötszáznyolcvankilencezer) forint összegű fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

A magasvérnyomás- és inzulinnal kezelt cukorbetegségben szenvedő felperesen 2006. április 11-én az Szív- és Érsebészeti Osztályán koszorú-verőér műtétet végeztek, amelyet követően a szegycsontot dróttal egyesítették.

A műtét után 2006. április 21.-27. között az I. rendű alperesi jogelőd... Kórház és Rendelőintézet Kardiológiai Osztályán ápolták, ahol rögzítették, hogy műtéti hegei elsődlegesen gyógyulóban vannak; azonban 2006. május 2-án az utóbb észlelt gennyesedés miatt az Általános Sebészeti Szakrendelésen a szegycsonti mellkas-feltárás alsó széléből gennyes fonalat távolítottak el, ezután sebtisztítást és kötőcsereét végeztek.

A felperest 2006. május 8-án jobb oldali mellkasi fájdalma miatt háziorvosa utalta be az I. rendű alperesi jogelőd III. számú Belgyógyászati Osztályára, ahol a szükséges vizsgálatokat követően nagy mennyiségű gennyet ürítettek - amelyből annak utóbb kiértékelt bakteriológiai lelete szerint *Staphylococcus aerus* tenyésztett ki -, antibiotikus kezelését végezték, majd szemészeti szövődmény jelentkezése miatt a Szemészeti Osztályra helyezték át, ahonnan 2006. május 20-án bocsátották otthonába.

2006. július 11-én a..... Szív- és Érbetegségek Osztályán a felperes újabb műtétét végezték, amely során a szegycsont hegében valamennyi dróttöltést eltávolítottak. Az ezt követően elvégzett laboratóriumi vizsgálatok jelentős gyulladásos szövődményt nem igazoltak.

A 2008. június 23-i szívsebészeti kontroll szerint a szegycsont műteti hege másodlagosan gyógyult, kardiális szempontból angina nincs, nem fullad, azonban terhelhetősége erősen lecsökkent, fáradékony.

A felperes eredeti keresete szerint kérte kötelezni az I. rendű alperest nem vagyoni kártérítés címén 5 000 000 Ft, vagyoni kártérítés címén 1 762 920 Ft és járulékai megfizetésére azzal, hogy egészségügyi ellátására a szakmai szabályok, valamint a tájékoztatási kötelezettség megsértésével került sor. Ezt követően határozott kereseti kérelem előadása nélkül perbe vonta a II. rendű alperest is.

Az alperesek és a beavatkozó a kereset elutasítását kérték azzal, hogy a felperes egészségügyi ellátása mindenben a szakmai szabályoknak megfelelően, az elvárható gondossággal történt.

Az elsőfokú bíróság 5.P.20.137/2010/145. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, a felperest az I.-II. rendű alperes és a beavatkozó javára perköltség megfizetésére kötelezte azzal az indokolással, hogy a perben beszerzett, **Dr. B. I.** és **Dr. K. M.** igazságügyi orvos-szakértők szakvéleményeinek ütköztetése, valamint az Egészségügyi Tudományos Tanács Igazságügyi Szakértői Testülete szakvéleménye alapján az volt megállapítható, hogy az I. rendű alperesi jogelőd kórház alkalmazottai a szakma szabályainak megfelelően jártak el, részükről felróható mulasztás nem történt. A Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.100/2014/7. számú végzésével azonban az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezési kérelem, illetőleg a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül - hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A végzés indokolása szerint a II. rendű alperes felperes általi perbe vonására sor került, vele szemben azonban a felperes határozott kereseti kérelmet nem adott elő, jogutódlás megállapítására nem került sor, ezért az ítélet hatályon kívül helyezésének volt helye.

A hatályon kívül helyezést követően folytatódott perben a felperes keresetét változatlan tárgyi tartalommal vagylagosan elsődlegesen az I. rendű alperessel, másodlagosan a II. rendű alperessel szemben tartotta fenn. Az elsőfokú bíróság 34. sorszámú, nem fellebbezhető végzésével elutasította az I. rendű alperes annak a megállapítása iránti kérelmét, hogy a perbeli követelést érintően jogutódja a II. rendű alperes. A végzés indokolása szerint a felperes perbeli igénye nem része a megyei önkormányzatok

konszolidációjáról és a megyei önkormányzati intézmények és a fővárosi önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvényben meghatározott, az állam által átvett vagyonnak. A perben ezt követően az I. rendű alperes több alkalommal kérte, hogy az elsőfokú bíróság saját hatáskörében változtassa meg az előző végzést, és állapítsa meg a jogutódlást, rendelkezzen a perből elbocsátásáról. Ezt a kérelmet érintően az elsőfokú bíróság határozatot nem hozott, és a felperes sem állt el az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetétől.

Az elsőfokú bíróság 57. sorszámú ítéletével a felperes keresetét elutasította, a felperest kötelezte az I. rendű alperes részére 200 000 Ft, a II. rendű alperes részére 250 000 Ft, a beavatkozó részére 175 000 Ft perköltség megfizetésére.

Az ítélet indokolása szerint, miután a felperes az I. rendű alperest a megismételt eljárás során a perből nem bocsátotta el, az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta mind az elsődleges, mind a másodlagos felperesi kereseti kérelmet. Megállapította, hogy a felperes a 2014. március 14. napjáig hatályos Ptk. (a továbbiakban: Ptk.) 339. §-ának (1) bekezdéséből, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77. §-ának (3) bekezdéséből és a Pp. 164. §-ának (1) bekezdéséből következően az okozatosság vonatkozásában őt terhelő bizonyítási kötelezettségének eleget tett, mert igazolta, hogy az alperesi kórházban történő utókezelése során egészségügyi állapota hátrányosan változott meg, ezért a felelősség alóli kimentés bizonyítása az alperesekre hárult. Az elsőfokú bíróság a széleskörű orvos-szakértői bizonyítás alapján azt állapította meg, hogy az alperesi egészségügyi szolgáltató kimentése eredményes volt. A felperes állításával ellentétben az elsődleges gyulladás területébe eső ötödik drótvarrat eltávolítása nem történt meg a sebészeti szakrendelőben. Az egészségügyi szolgáltatás vonatkozásában a felperes utókezelése során az orvosi foglalkozás szabályainak megsértése, az elvárható gondosság hiánya nem volt megállapítható. Önmagában az a tény, hogy a helyi gyulladás a szisztémás antibiotikus kezelés ellenére nem szűnt meg, nem jelenti azt, hogy elégtelen lett volna a felperes gyógykezelése, a kezdetben folytatott konzervatív kezelés ugyanis indokolt volt, amelynek eredménytelenségét követően a sebészeti beavatkozást más intézményben elvégezték. A gyulladás kialakulását elsődlegesen a felperes súlyos cukorbetegsége segítette elő, a kimutatott baktérium pedig nem volt polirezisztens, amely alapján a felperesnél kialakult gyulladás nem felróható kórházi eredetű fertőzés következménye.

Mivel a bizonyítékok mérlegelése alapján az elsőfokú bíróság úgy találta, hogy az alpereseket a felperes kórházi utókezelése során felróhatóság nem terheli, kimentési kötelezettségüknek eleget tettek, ezért a keresetet elutasította, és a pereszes felperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az I.-II. rendű alperes, valamint a beavatkozó javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (3) bekezdésének a) pontja alapján meghatározott összegű jogi képviseleti munkadíj megfizetésére, valamint úgy rendelkezett, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán a feljegyzett kereseti illetéket, továbbá az állam által előlegezett szakértői díjat a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Az első fokú ítélettel szemben a felperes és az I. rendű alperes terjesztettek elő fellebbezést.

A felperes a fellebbezésében kérte elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a keresetének teljes egészében helyt adást, az alperesek első- és másodfokú perköltségében marasztalását; másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára kötelezését. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával szemben az alperesi jogelőd kórházban a felperes kezelését nem a szakmai szabályoknak megfelelően végezték, és a tájékoztatáshoz való jog is sérült. A kezelőorvosok több olyan vizsgálatot nem vagy csak későn végeztek el, amely a felperes károsodását megelőzte vagy nagymértékben enyhíthette volna. Így nincs adat a fistulographia - kontrasztanyaggal feltöltött sipolyröntgen -, a CT-vizsgálat vagy folyamatos bakteriológiai leletezés megtörténte, amelyek elengedhetetlenül szükségesek lettek volna. Nincs adat arra sem, hogy a beteg anamnézise alapján a megfelelő gyógyszereket adták-e a felperesnek, az adagolás egyénre szabottan történt-e, figyelembe vették-e a készítmények mellékhatásait, amelyek ellenőrzésével kizárták-e azok együttes hatását a sipoly és a felperes általános állapota tekintetében. Az egészségügyi dokumentáció hiányos, a 2006. május 12. napi röntgenfelvétel eredetije hiányzik, amelyből arra lehet következtetni, hogy a dokumentációs kötelezettség is sérült, amely a kártérítési felelősséget megalapozza. **Dr. B. I.** igazságügyi orvosszakértő okszerűen, aggálymentesen adott szakértői véleménye az ítélet alapjául szolgálhatott volna, a perjogi feltételek hiányában rendelt el az elsőfokú bíróság újabb szakértői bizonyítást. **Dr. K. M.** igazságügyi orvos-szakértő hosszabb ideig az I. rendű alperesi jogelőd kórház vezetőorvosa volt, a kórház munkatársaival kollegiális kapcsolatokat ápol, elfogulatlanságához kétség nem férhet. Az Egészségügyi Tudományos Tanács - amely a perjogi szabályok szerint nem felülvéleményt, hanem a többi szakértő álláspontjával egy tekintet alá eső szakvéleményt készített - megállapításai nem fogadhatók el, nem tartalmaz részletes szakmai érveket, hivatkozásokat, protokollt, az állásfoglalások indokát nem adja meg, ellenőrizhető adatokat nem foglal magában. Mindezekből következően nem volt megalapozott a kártérítési felelősség jogalapjának hiányára hivatkozva a kereset elutasítása.

Az I. rendű alperes a másodfokú tárgyaláson pontosított fellebbezésében kérte az ítélet indokolásának a megváltoztatását azzal, hogy a személyében bekövetkezett jogutódlás folytán vele szemben a kereset jogalapja hiányzik. Másodfokú perköltség igénye nem volt. Előadta, hogy a 2011. évi CLIV. törvény 2. §-ának (4) bekezdése alapján 2012. január 1. napját követően a megyei önkormányzat helyébe a törvény szerinti vagyonátadást megelőzően létesített jogviszonyok tekintetében általános és egyetemleges jogutódként az állam, illetőleg a törvényben meghatározott szervek léptek. A törvény 2. §-ának (2) bekezdése taxatív felsorolja az átadás-átvétel alól kivételt képező vagyonelemek körét, azonban az alperesek között létrejött átadás-átvételi megállapodásban nem került sor kivételt képező vagyonelemek rögzítésére. Mindezek értelmében a megyei önkormányzatok jogutódja a perbeli követelést érintően a Magyar Állam, a jogutódlást a II. rendű alperes sem vitatta. Ennek ellenére kérelmével szemben az elsőfokú bíróság nem változtatta meg a 34. sorszámú, a jogutódlás megállapítása iránti kérelmét elutasító végzését, és nem határozott a perből történő elbocsátásáról. A törvényi jogutódlás megállapítása lényeges eljárásjogi kérdés lett volna, mivel a perre okot adó eseményre vonatkozóan információval

már nem rendelkezik, az egészségügyi feladat ellátására vonatkozóan jogszabályi rendelkezés folytán a kórház nem jogosult a megyei önkormányzat részére tájékoztatást, felvilágosítást adni egy esetleges orvosszakmai kérdés felmerülésekor, így nem volt abban a helyzetben, hogy az ügy érdemi elbírálására kiható nyilatkozatot terjeszthessen elő. Mindezek megalapozzák az első fokú ítélet indokolásának a fellebbezésben kérték szerinti megváltoztatását.

A II. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyását, a felperesnek másodfokú perköltségében marasztalását kérte. Hangsúlyozta, hogy az első fokú ítélet a tényállást helyesen, a perbeli iratokkal összhangban, a valóságnak megfelelően állapította meg. Teljes körűen figyelembe vette **Dr. B. I.** és **Dr. K. M.** szakértőt véleményét, azokat ütköztette, ezt követően az Egészségügyi Tudományos Tanács harmadik szakvéleményét szerezte be, amely megfelelően alátámasztotta a felelősség alóli kimentésre hivatkozást. Az I. rendű alperesi jogelőd kórház az elvárható gondossággal járt el a felperes kezelése során, felróható magatartást nem tanúsított, a szakmai és etikai szabályok, irányelvek betartásra kerültek. A felperes a megfelelő gyógyszereket kapta, a szemészeti szövődmény azonnali észlelése után áthelyezték, ahol megfelelően kezelték. A szövődmény a felperes cukorbetegségével és nem az alperesi magatartással áll okozati összefüggésben. A kialakult fertőzés nem róható fel az alpereseknek, normál esetben jelen lévő baktériumok által előidézett folyamat okozta, amelynek kialakulásában nagymértékben a felperes súlyos cukorbetegsége hatott közre. A gyulladásos folyamat a beavatkozás kockázati köréhez tartozik, a dokumentációs kötelezettség sem sérült.

A beavatkozó, lényegében megismételve a II. rendű alperes által előadottakat, a fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyását, a felperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte.

A felperes az I. rendű alperesi fellebbezéssel szemben az elsőfokú ítélet helybenhagyását, az I. rendű alperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte; az I. rendű alperes a felperesi fellebbezéssel szemben nem terjesztett elő ellenkérelmet.

Az ítélet tábla a felperesi fellebbezést alaptalannak, az I. rendű alperesi fellebbezést alaposnak találta a következők szerint:

A felperes módosított keresetét az I. és II. rendű alperessel szemben vagylagosan terjesztette elő, a II. rendű alperes marasztalását feltételesen, az I. rendű alperes ellen érvényesített keresete eredményességétől függően kérte. A Pp. 121. §-a (1) bekezdésének e) pontja szerinti határozott kereseti kérelem előadásának feltételével szemben a bírói gyakorlat megengedi a látszólagos személyi és tárgyi keresethalmazat benyújtását. Ilyenkor ténylegesen csak egy kereset kerül előadásra, az egymással vagylagos viszonylatba állított kérelmeket egységesen kell elbírálni, részítelet meghozatalának, a kereseti kérelmek tárgyalása elkülönítésének nincs helye (BDT 2007.1679., BDT 2006.1504). Több alperessel szemben érvényesített látszólagos személyi keresethalmazat folytán bármely alperest érintő fellebbezés valamennyi alperesre kiterjed, a másodfokú bíróságnak kifejezetten erre irányuló fellebbezés hiányában is döntenie kell a keresetek

alaposságától függően mind az „elsődleges”, mind a „másodlagos” és esetleges további kérelmekről (BH 2005. 289).

Az egészségügyi szolgáltatásra alapított kártérítési kereset - annak érdemi vizsgálata nélkül - a per időszakában bekövetkezett élők közötti jogutódlás folytán sem az I., sem a II. rendű alperessel szemben nem lehetett alapos.

A perbe vonás a kereset személyi kiterjesztése, míg a perből elbocsátás a kereset személyi leszállítása, amelynek a Pp. 146. §-ának (1) és (2) bekezdései, valamint 61. §-ának (3) bekezdése értelmében az első fokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig van helye. A keresettel rendelkezés jogából következik annak a meghatározása, hogy a felperes a perbe vitt igényét kivel, kikkel szemben kívánja érvényesíteni; mindez a felperes eljárási cselekménye, és nem a bíróságnak a felek eljárási jogait és kötelezettségeit érintő döntése. Külön erre vonatkozó jogszabályi rendelkezés hiányában arról, hogy a per alapjául szolgáló jogviszonyban a polgári jog szabályai szerint élők között jogutódlás történt, nem kötelező külön végzésben rendelkezni, hanem a keresetről való érdemi döntésben elégséges állást foglalni abban, hogy az érvényesített követelés mennyiben és melyik alperessel szemben alapos.

A felperes az eljárásban többször is kijelentette, hogy keresetét mind az I. rendű alperessel, mind a II. rendű alperessel szemben fenn kívánja tartani.

A jogutódlás külön végzésben megállapításának a hiányában sem volt annak akadálya, hogy az ítéletábra, az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően, vizsgálja azt, hogy a jogutódlás folytán a perbeli követelés kivel szemben érvényesíthető. Az anyagi jogszabályi rendelkezésen alapuló aktív (felperesi) vagy passzív (alperesi) legitimáció kérdése csak a kereset érdemi elbírálása során dönthető el, tehát az abban való állásfoglalás az ítéletre tartozik.

Az ítéletábra jogi álláspontja az volt, hogy a kereseti követelés vonatkozásában az I. rendű alperes személyében jogutódlás következett be, azonban a jogutód nem a felperes által perbe vont II. rendű alperes, hanem a perben részt nem vevő Magyar Állam.

A megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzati intézmények és a fővárosi önkormányzat egyes egészségügyi intézményének átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvény 2. §-ának (1) bekezdése nemcsak a megyei önkormányzatok fenntartásában lévő intézmények és azok vagyona, hanem általában a megyei önkormányzatok vagyona és vagyoni értékű joga 2012. január 1. napi hatállyal állami tulajdonba kerüléséről rendelkezett. A vagyon a polgári jogalanyt megillető aktív jogosultságok és passzív kötelezettségek összessége, függetlenül azok keletkezésének jogcímétől és függetlenül attól is, hogy a kötelezettségek már érvényesítésre kerültek-e vagy sem. 2011. december 31. napján az I. rendű alperesi megyei önkormányzat passzív vagyonának a részét képezte a kártérítési felelősségből következő kötelezettsége, tehát az abból eredő vagyoni és nem vagyoni károk megtérítésének kötelezettsége, hogy esetlegesen a felperes 2006. évi kezelése során a szakmai szabályokkal ellentétes, az elvárható gondosság követelményét nem teljesítő magatartás a felperesnek kárt okozott. A vagyoni értékű jog és kötelezettség

szempontjából irreleváns, hogy a kártérítési felelősség az általános szabályokon vagy az alkalmazottakért való felelősség szabályain alapul-e. A 2011. évi CLIV. törvény 2. §-ának (2) bekezdése kifejezetten meghatározta azokat a vagyonelemeket, amelyek a megyei önkormányzatok vagyonában maradtak, és amelyeket az univerzális kötelező állami átvétel nem érintett, a kivételek körébe a perbeli kártérítési követelés nem tartozott, ezért az I. rendű alperes passzív vagyonának része nem maradt, tehát az I. rendű alperes nem maradhatott a kártérítési felelősség kötelezettje. A II. rendű alperes a törvény 2. §-ának (8) bekezdése értelmében az intézmények vagyonkezelői jogának gyakorlására kijelölt szervezet, de nem az átvett vagyonnal kapcsolatos jogviszonyok tekintetében az általános és egyetemleges jogutód, utóbbi a 2. §-ának (4) bekezdése kifejezett rendelkezése alapján a Magyar Állam. Mindezekből következően a helyes jogszabályi értelmezés szerint a kereseti követelés az általános jogutód Magyar Állammal szemben érvényesíthető (ugyanazt az álláspontot foglalta el az Ítéletáblai Határozatok 2012. decemberi számában IH 212172 számon közzétett Győri Ítéletábla Gpkf.IV.25.639/2012/5. számú végzése, valamint a perben csatolt Kúria Pfv.III.20.836/2014/5. számú ítélete is).

A jóhiszemű pervitel követelményének megfelelően a II. rendű alperes a Kúria fentiekben hivatkozott határozatát 2015. február 6. napján csatolta, azonban a felperes a bírói gyakorlat ismeretében sem változtatta meg a keresetét az elsőfokú eljárást befejező tárgyalás 2015. június 11. napi berekesztéséig úgy, hogy keresetét a Magyar Államra kiterjesztette volna, és kérte volna az I. és II. rendű alperes perből elbocsátását. Mivel a felperes a keresetét nem a perbeli követelés tekintetében jogutód Magyar Állammal szemben érvényesítette, így anyagi jogszabályon alapuló passzív perbeli legitimáció hiányában az nem lehetett alapos, ezért érdemben helyes volt az elsőfokú bíróságnak a keresetet mind az I. rendű, mind a II. rendű alperessel szemben elutasító rendelkezése.

Az elsőfokú bíróság a keresetet a kártérítési felelősség feltételeinek érdemi vizsgálata után találta alaptalannak, azonban a kereset jogalapja az I. és a II. rendű alperessel szemben is hiányzik a perbeli követelésre kiterjedő, a felelősség megállapítása esetén a Magyar Állam kötelezettségét eredményező jogutódlás okán, ezért alapos volt az I. rendű alperesnek az indokolás megváltoztatása iránt előterjesztett fellebbezése, amelynek megfelelően az ítéletábla az indokolást a fentiek szerint módosította.

Mindezen felül a kereset a kártérítési felelősség érdemi vizsgálata mellett sem lehetett alapos, mivel a per rendelkezésre álló bizonyítékai alapján megállapítható, hogy a felperes 2006. évi kezelése során az I. rendű alperesi jogelőd kórház alkalmazottai a kár elhárítása, megelőzése érdekében a szakmai szabályoknak megfelelően, az elvárható gondossággal jártak el, a felelősség alóli kimentés sikerre vezetett.

A Pp. 164. §-ának (1) bekezdéséből következő általános eljárásjogi szabály, hogy a felmerült tényeket általában az a fél köteles bizonyítani, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. A fentiekből következően az elsőfokú bíróság által is helyesen hivatkozott gyakorlat szerint az egészségügyi szolgáltató kártérítési pereiben a beteg vagy hozzátartozó (károsult) bizonyítási kötelezettsége az okozatosság, míg az egészségügyi szolgáltató (károkozó) bizonyítási kötelezettsége a felróhatóság alóli kimentés. A károsultnak az okozatosság körében csak azt kell bizonyítania, hogy az állított károkozás az

egészségügyi kezelése során vagy azzal egyidőben következett be, de nem elvárás a hiba okának a pontos meghatározása, ezzel szemben az egészségügyi szolgáltató kötelezettsége annak a bizonyítása, hogy a beteg kezelése során az elvárható gondossággal járt el, vagy a károsodás egyébként is bekövetkezett volna.

A Pp. 177. §-ának (1) bekezdése értelmében ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a bíróság szakértőt rendel ki.

Annak az eldöntése, hogy a felperes egészségi állapotához képest a szükséges vizsgálatokat elvégezték-e, annak alapján a beavatkozás, az utókezelés helyénvaló volt-e, az egészségügyi szolgáltató alkalmazottai minden elvárhatót megtettek-e a károsodás elkerülése végett, olyan szakkérdés, amelyre vonatkozó ismeretekkel a bíróság nem rendelkezik, ezért a jogvita elbírálása - eltekintve a kereseti követelés jogutódláson alapuló érvényesíthetőségétől - elengedhetetlenné tette az aggálytalan szakértői vélemények beszerzését és megfelelő értékelését.

A Pp. 3. §-ának (5) bekezdéséből és 206. §-ának (1) bekezdéséből következően a polgári perrendtartás a szabad bizonyítás rendszerén alapul, amely a bizonyítékok megválasztásában, a bizonyítási indítványok teljesítésében és a bizonyítékok értékelésében is jelentkezik. A Pp. 183. §-ának (2) bekezdéséből következően a tárgyalás berekesztése előtt a perben három - írásban és szóban többször is kiegészített - szakértői vélemény állt a bíróság rendelkezésére, amelyeket egyenként és összességükben is értékelni kellett. Az ítélet tábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, amely figyelemmel a korábbi magánszakértői eljárásra, a radiológus kompetencia hiányára, a megállapítások szakmai indokának elmaradására és az általánosságokon alapuló, kellően nem részletezett állásfoglalásokra, a bizonyítékok köréből kirekesztette **Dr. B. I.** igazságügyi orvos-szakértő szakvéleményét, és az ítéletkezés alapjául **Dr. K. M.** igazságügyi orvos-szakértő - akinek az elfoglaltságát, egyezően az elsőfokú bíróság álláspontjával, egyéb adatok hiányában nem alapozhatta meg önmagában az a körülmény, hogy az alperesi kórházban egy helyiséget használ -, és azzal egybehangzóan az Egészségügyi Tudományos Tanács Igazságügyi Szakértői Testület álláspontját fogadta el. Ezek alapján az észlelt fonalgennyesedés miatt a fonal eltávolítása és a seb kezelése indokolt volt, az a szakmai szabályoknak megfelelően zajlott, a teljes szervezetet érintő általános gyulladásos jelek nem indokoltak további vizsgálatokat. A gyulladás az 5-ös drótvarrat területében alakulhatott ki, amelyet nem távolítottak el. Az igen nagy valószínűséggel nem kórházi eredetű fertőzés elkerülése érdekében az egészségügyi szolgáltatót további intézkedési kötelezettség nem terhelte, a 2006. május 8-i beutalást követően észlelt állapot alapján a felperest megfelelően részesítették lokális sebkezelésben és antibiotikus terápiában, majd a szemészeti szövödmények jelentkezésekor haladéktalanul a megfelelő osztályra áthelyezték, ahol a további kezelése is a szakmai szabályok szerint zajlott. Az a tény, hogy a helyi gyulladás a kezelés ellenére nem szűnt meg, nem jelent elégtelen ellátást, mivel az antibiotikus kezelés önmagában nem oldja meg a fennálló folyamatot, annak megszüntetése csak az irritációt okozó drótvarrat és az idült sarjadás eltávolítása útján kezelhető; amelyet a konzervatív kezelés eredménytelensége után más intézményben el is végeztek. A gyulladásos folyamat első három hetében, az akut sebgennyesedés kezdeti időszakában,

sipolyjáratok kialakulásától nem kellett tartani, ezért nem minősíthető szakmai szabályszegésnek a fistulographia elmaradása. Mindezzel együtt az aggálytalan szakértői véleményekből az is következik, hogy az I. rendű alperesi jogelődnek egyébként nem felróható gyulladással minimális mértékben hozható összefüggésbe a cukorbetegség okozta szemfenéki károsodás, és ez a mértékű egészségkárosodás az egyébként is súlyos természetes okú megbetegedések mellett a felperes össz-szervezeti egészségkárosodásának mértékét érdemben nem befolyásolta. A tájékoztatási kötelezettség megsértésére hivatkozás nem értelmezhető, ugyanis a gyulladás egy másik intézményben végzett koszorú-verőér műtét - egyébként elháríthatatlan - következménye, így a tájékoztatási kötelezettség teljesítése legfeljebb ennek az intézménynek a vonatkozásában lett volna vizsgálható; a fonal eltávolítása, majd annak helyén kialakult gennyesedés kezelése éppen a további állapotromlás elkerülése végett indokolt volt.

Mindezek alapján a 2006. évi egészségügyi beavatkozásokra, kezelésekre alapítottnak a kártérítési felelősség a jogutódlástól függetlenül nem áll fenn.

A fentiek értelmében a keresetet elutasító első fokú ítéleti rendelkezés érdemben helyes, az ítélet az I. rendű alperest érintő indokolásának a fellebbezéshez igazodó módosítása indokolt volt, ezért azt az ítélet táblája a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján - az indokolásának a megváltoztatása mellett - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredménytelen, az I. rendű alperes fellebbezése eredményes volt, azonban az I. rendű alperest megillető másodfokú perköltség viseléséről - erre irányuló kifejezett nyilatkozat miatt - rendelkezni nem kellett. A II. rendű alperes, valamint a pernyertessége érdekében fellépő, de a jogi érvelését lényegében elismertető és kisebb jelentőségű jogi képviselési tevékenységet végző beavatkozó a fellebbezési eljárásban egészében pernyertes lett. Az ítélet táblája így a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest a II. rendű alperes, valamint a pernyertessége végett beavatkozó javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja, (5) és (6) bekezdései és 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján a fellebbezés eredményességéhez, a fellebbezett értékhez és az indokolt jogi képviselői tevékenységhez igazodó, az Áfa összegét is tartalmazó másodfokú jogi képviselői munkadíj megfizetésére.

Az nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. §-ának (1) bekezdése szerinti, a felperes fellebbezése után számított 541 000 Ft és az I. rendű alperes határozatlan tárgyú fellebbezése után számított 48 000 Ft összegű fellebbezési illeték a felperes személyes költségmentessége folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén maradt.

A perköltség vonatkozásában a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapult.

Debrecen, 2015. november 19.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Pribula László s.k. előadó bíró,
Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő